

Μνήμες από την παρουσία των εβραίων στην Ξάνθη ζωντάνεψαν την Κυριακή 20.2.2022 με τα αποκαλυπτήρια του Μνημείου Ολοκαυτώματος στην Ξάνθη. Το ΚΙΣΕ με τη συνεργασία του Δήμου και το ΠΑΚΕΘΡΑ διοργάνωσε εκδήλωση για τα αποκαλυπτήρια του Μνημείου Ολοκαυτώματος, στο πλαίσιο της Ελληνικής Προεδρίας του IHRA, στην μνήμη των 526 Εβραίων της Ξάνθης που εξοντώθηκαν στο Ολοκαύτωμα. Στη βάση του Μνημείου, το οποίο συμβολικά τοποθετήθηκε στην πλατεία Ελευθερίας της Ξάνθης, έχουν μπει 526 βότσαλα, όσοι οι Εβραίοι της Ξάνθης που εξοντώθηκαν από τους Ναζί, καθώς και τμήματα δυο σιδηροδρομικών ραγών που συμβολίζουν την πορεία τους προς το στρατόπεδο συγκέντρωσης στην Τρεμπλίνκα.

Μετά τα αποκαλυπτήρια του Μνημείου, η **Υπουργός Παιδείας Νίκη Κεραμέως**, ο **Μητροπολίτης Ξάνθης και Περιθεωρίου Παντελεήμων**, ο **εκπρόσωπος του τοποτηρητή της Μουφτείας, ιμάμης Εμπλιούκ Ραμαντάν** και ο **Ραββίνος Θεσσαλονίκης Ααρών Ισραέλ**, έστειλαν ένα ηχηρό μήνυμα ειρηνικής συμβίωσης Χριστιανών, Μουσουλμάνων και Εβραίων, με την κοινή φωτογράφισή τους μπροστά από το Μνημείο, καθώς η Θράκη αποτελεί πρότυπο αυτής της συμβίωσης.

Στην τελετή των αποκαλυπτηρίων παρέστησαν οι Υφυπουργοί Παιδείας Άγγελος Συρίγος και Τουρισμού Σοφία Ζαχαράκη, ο Γενικός Γραμματέας Θρησκευμάτων Γιώργος Καλαντζής, οι βουλευτές Ξάνθης Μπαράν Μπουρχάν και Σπύρος Τσιλιγγίρης, ο διευθυντής της Υπηρεσίας Πολιτικών Υποθέσεων Ξάνθης του Υπουργείου Εξωτερικών Συμεών Τέγος, ο Αντιπεριφερειάρχης Ξάνθης Κωνσταντίνος Κουρτίδης, ο Διοικητής του Δ' Σώματος Στρατού με έδρα την Ξάνθη, Αντιστράτηγος Άγγελος Χουδελούδης, ο Διοικητής της Αστυνομίας ΑΠΘ Πασχάλης Συριτούδης, ο Αστυνομικός Διευθυντής Ξάνθης Πασχάλης Γιώρης, ο Διοικητής της Πυροσβεστικής ΑΜΘ Αρχιπύραρχος Κωνσταντίνος Κούκουρας, ο Πρύτανης και ο Αντιπρύτανης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης Αλέξανδρος Πολυχρονίδης

και Φώτης Μάρης, οι Δήμαρχοι Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνος Ζέρβας, Κομοτηνής Ιωάννης Γκαράνης, Αλεξανδρούπολης Ιωάννης Ζαμπούκης, Δράμας Χριστόδουλος Μασάκος, Μύκης Ριτβάν Ντελή Χουσεΐν, Τοπίου Θωμάς Μίχογλου, Παρανεστίου Αναστάσιος Καγιάογλου, Νέστου Σάββας Μιχαηλίδης, Ίασμου Οντέρ Μουμίν, Δοξάτου Θεμιστοκλής Ζεκερίδης, ο αναπληρωτής Μητροπολίτης Ορθοδόξων Αρμενίων Ελλάδος Οβανέζ Σαγντεζιάν, από το ΚΙΣΕ παρέστησαν επίσης ο γενικός γραμματέας Βίκτωρ Ελιέζερ και ο γενικός Ταμίας Δανιήλ Μπεναρδούτ, εκπρόσωποι εβραϊκών κοινοτήτων και οργανώσεων, καθώς και πλήθος κόσμου.

Πριν από την τελετή οι επίσημοι επισκέφθηκαν το εβραϊκό νεκροταφείο Ξάνθης, όπου τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση από τον Ραββίνο Θεσσαλονίκης Ααρών Ισραέλ και στη συνέχεια ο Δήμαρχος Ξάνθης Εμμανουήλ Τσέπελης υποδέχθηκε και καλωσόρισε τους επίσημους προσκεκλημένους στο Δημαρχείο. Στη συνέχεια όλοι μαζί περπάτησαν μέχρι την πλατεία Ελευθερίας όπου έγινε η εκδήλωση, η οποία ξεκίνησε με επιμνημόσυνη δέηση από τον Ραββίνο Θεσσαλονίκης Ααρών Ισραέλ.

Ακολούθησε ο χαιρετισμός του **Δήμαρχου Ξάνθης Εμμανουήλ Τσέπελη**, ο

ο οποίος τόνισε μεταξύ άλλων ότι «Σήμερα η Ξάνθη αποδίδει την οφειλόμενη τιμή στη μνήμη των 526 Εβραίων που είχαν την απάνθρωπη μοίρα όλων των ομοδόξων τους στην Ευρώπη. Είμαστε εδώ για να εκπέμψουμε από την Ξάνθη, από αυτή την ιστορική πολιτιστικά πολύμορφη και υπέροχη πλευρά της Ελληνικής επικράτειας, το μήνυμα της ανθρωπιάς της αλληλεγγύης της δικαιοσύνης και της ειρήνης». Στον χαιρετισμό του ο **Περιφερειάρχης Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης Χρήστος Μέτιος** χαρακτήρισε τα αποκαλυπτήρια του Μνημείου ως «Πράξη μνήμης» και υπογράμμισε ότι «Η σημερινή μέρα ας έχει επιπλέον και το χαρακτήρα της μνήμης

της αρμονικής συνύπαρξης Εβραίων, Χριστιανών, Μουσουλμάνων κι ανάδειξης του πλούτου που σημαίνει για τον τόπο μας αυτή η πολυπολιτισμικότητα σήμερα. Σε έναν κόσμο που αλλάζει ο σεβασμός και η ανεκτικότητα είναι τα μεγάλα ζητούμενα. Οφείλουμε να κάνουμε ότι είναι δυνατόν ώστε παρόμοια εγκλήματα να μην επαναληφθούν». Ακολούθησε ο χαιρετισμός του **Πρέσβη του Ισραήλ Γιόσι Αμράνι**, ο οποίος αναφέρθηκε στην μικρή κοινότητα των Εβραίων στην Ξάνθη – που συνυπήρχαν με Χριστιανούς και Μουσουλμάνους – που συνεισέφερε στην κοινωνία, ενώ ευχήθηκε τόσο το μνημείο της Ξάνθης, όσο και το Εβραϊκό Μουσείο της Θεσσαλονίκης, να είναι μια υπενθύμιση ότι οι άνθρωποι δεν ξεχνούν. «Δεν μπορούμε να φέρουμε πίσω τις χαμένες ζωές. Χάθηκαν για πάντα» τόνισε μεταξύ άλλων, εξηγώντας ότι η μεταφορά αυτή των τραγικών συμβάντων στις νεότερες γενιές μπορεί να οδηγήσει σε έναν «καλύτερο πολιτισμό» στην ανθρωπότητα. Ο **Πρόεδρος της Διεθνούς Συμμαχίας για την Μνήμη του Ολοκαυτώματος Γιώργος Πολυδωράκης** στον χαιρετισμό του εξέφρασε την συγκίνησή του για την παρουσία του στην εκδήλωση, τονίζοντας μεταξύ άλλων ότι «Η μνήμη είναι στοιχειώδης υποχρέωση μας. Απόλυτη ευθύνη και καθήκον όλων όσοι επιλέγουμε και ονομαζόμαστε κοινωνοί των ανθρωπιστικών και δημοκρατικών αξιών, είναι να τιμούμε τα θύματα και τους επιζώντες, να αναλογιζόμαστε την κληρονομία τους και να δρούμε αναλόγως...».

Ο **Πρόεδρος του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδας Δαυίδ Σαλιτιέλ** στον χαιρετισμό του τόνισε ότι «Με αυτό το σεμνό Μνημείο η μνήμη των Ξανθιωτών Εβραίων γίνεται φάρος άσβεστος για να θυμίζει πως ότι έγινε τότε, μπορεί να ξανα συμβεί σε κάθε κοινωνία, όσο εξελιγμένη και αν είναι, σε κάθε πόλη, όσο σύγχρονη και αν είναι, σε κάθε χρονική στιγμή στην ιστορία». «Είναι χρέος μας να κατανοούμε όλες τις πτυχές της ιστορίας και παράλληλα να υπερτονίζουμε τις πράξεις ανθρωπιάς και ότι αυτές είναι που μας διδάσκουν ότι κάθε άνθρωπος μπορεί να κάνει τη διαφορά», σημείωσε. Ως προς το Μνημείο του Ολοκαυτώματος είπε ότι «θα γίνει σημείο αναφοράς και προσκυνήματος αλλά και εφελκυστήριο για δημιουργία πρωτοβουλιών μνήμης και εκπαιδευτικών δράσεων, ένα ζωντανό εργαλείο διάδρασης με την ιστορία».

Στον χαιρετισμό της η **Υπουργός Παιδείας Νίκη Κεραμέως** επεσήμανε μεταξύ άλλων ότι "Ως κυβέρνηση και ειδικότερα ως υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων υπογραμμίζουμε τη σημασία της εκπαίδευσης για το Ολοκαύτωμα, προωθούμε τη διδασκαλία της θηριωδίας του ναζισμού από πολύ νωρίς στα παιδιά μας. Πραγματοποιούμε επιμορφωτικά σεμινάρια σε εκπαιδευτικούς για τη διδασκαλία του Ολοκαυτώματος. Συνεργαζόμαστε με αρμόδιους φορείς. Αναλαμβάνουμε δράσεις ευαισθητοποίησης. Με όπλο μας τη γνώση διασφαλίζουμε την ιστορική μνήμη και την ενδεδειγμένη μελέτη και διδασκαλία των γεγονότων, μέσα από την καλλιέργεια αξιών, όπως ο αλληλοσεβασμός, η αποδοχή της διαφορετικότητας, τα ιδανικά του δημοκρατικού πολιτεύματος και της ενεργού πολιτείας από μικρή ηλικία. Διασφαλίζουμε ότι δεν θα μείνει ποτέ ξανά καμία χαραμάδα ανοιχτή που θα επιτρέψει την αναβίωση του φασισμού, του αντισημιτισμού, της μισαλλοδοξίας".

Στη συνέχεια αναγνώστηκε μήνυμα του **Δημάρχου Ιωαννίνων Μωυσή Ελισάφ**, ο οποίος δεν παρέστη λόγω των εορταστικών εκδηλώσεων για την απελευθέρωση

των Ιωαννίνων.

Ακολούθησε η προβολή των βιντεοσκοπημένων μηνυμάτων του **Αντιπροέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την προώθηση του ευρωπαϊκού τρόπου ζωής, Μαργαρίτη Σχοινά**, ο οποίος ανέφερε ότι «Η Θράκη είναι ένας τόπος που αποτελεί και σύμβολο συνύπαρξης, συμβίωσης, ανοχής και αλληλεγγύης, είναι ένας τόπος που αντικατοπτρίζει τον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής, ένα μοντέλο κοινωνίας που μας χωράει όλους», του **δημοσιογράφου Μωυσή Αίτση**, που αναφέρθηκε στην οικογένειά του η οποία ζούσε στην Ξάνθη μέχρι τα μέσα της δεκαετίας του 1920 και μετά μετοίκησε στην Αθήνα, απ' όπου τον Μάρτιο του 1943, πολλά μέλη της συνελήφθησαν και μεταφέρθηκαν στο Άουσβιτς όπου βρήκαν τραγικό θάνατο και της **οικογένειας Μπραουνστόουν**, η οποία ζούσε προπολεμικά στην Ξάνθη και συνελήφθη -μαζί με όλες τις άλλες οικογένειες των Εβραίων της πόλης- οδηγήθηκε στο στρατόπεδο της Τρεμπλίνκα, όπου 50 συνολικά μέλη της, από Ξάνθη και Αλεξανδρούπολη, βρήκαν τραγικό θάνατο.

Η προβολή ολοκληρώθηκε με το [βίντεο «Η εβραϊκή μνήμη στην Ξάνθη»](#), που αποτελεί μια νοσταλγική αναπόληση της παλιάς Ξάνθης και της δραστήριας εβραϊκής κοινότητας, το οποίο επιμελήθηκε το Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος.

Στοιχεία για την ιστορία των Εβραίων της Ξάνθης παρουσίασε ο **???????? ??????????**, μέλος του ΕΔΙΠ του Τμήματος Γλώσσας Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης.

Ο κ. Ριτζαλέος τόνισε στην ομιλία του: «Την **«πιο μεγάλη νύχτα»** στην ιστορία των Εβραίων της Ξάνθης, στις 3 προς 4 Μαρτίου του 1943, ο διευθυντής της καπνεμπορικής εταιρείας CommercialΓεουδά Περαχιά βρήκε καταφύγιο σε φιλικό χριστιανικό σπίτι στη γειτονική Καβάλα και αργότερα διέφυγε στη γερμανική ζώνη κατοχής. Ήταν ο μοναδικός που διασώθηκε εκείνο το βράδυ στο «μάζεμα των Εβραίων», όπως έμεινε στη συλλογική μνήμη. Μεταπολεμικά επέστρεψε στην Ξάνθη και αφιέρωσε τη ζωή και το συγγραφικό του έργο στη διατήρηση της μνήμης των θυμάτων του Ολοκαυτώματος μέχρι το τέλος της ζωής του το 1970». **«Ποιοί ήταν οι Εβραίοι της πόλης;** Ήταν απόγονοι των σεφαραδιτών Εβραίων που εκδιώχθηκαν από την Ισπανία και βρήκαν καταφύγιο στην Οθωμανική Αυτοκρατορία μετά το 1492. Κεντρικό στοιχείο του πολιτισμού τους ήταν η ισπανοεβραϊκή γλώσσα, τα «ισπανικά» ή λαδίνο. Οι πρώτες εβραϊκές οικογένειες εγκαταστάθηκαν στην Ξάνθη πιθανότατα γύρω στο 1875. Στις αρχές του 20ού αιώνα, όταν η πόλη εξελίσσεται σε σημαντικό καπνεμπορικό κέντρο, 234 Εβραίοι απογράφονται στην πόλη από τις οθωμανικές αρχές (τα 2/3 είναι καπνεργάτες και διαμένουν προσωρινά όσο διαρκεί ο κύκλος της εργασίας στις καπναποθήκες). Προέρχονται από τη Θεσσαλονίκη, την Αδριανούπολη, την Κομοτηνή και πόλεις της σημερινής Βουλγαρίας. Πρόκειται κυρίως για φτωχούς βιοπαλαιστές από τις εργατικές τάξεις των οθωμανικών κέντρων, αλλά και τεχνίτες, έμπορους υφασμάτων, αργυραμοιβούς, υπαλλήλους και διευθυντές καπνεμπορικών εταιρειών».

Η **δεκαετία του 1920**, σημαδεμένη από τους Έλληνες και Αρμένιους πρόσφυγες της Μικρασιατικής Καταστροφής, γεννά ελπίδες σε όλους με την ανάκαμψη του

καπνεμπορίου. Η Κομμέρσιαλ, η Χέρτζογκ, η Σπήρερ είναι σημαντικές καπνεμπορικές εταιρείες εβραϊκών συμφερόντων. Ο Νταβίντ Αρδίττι διατηρεί καπνοβιομηχανία στην πόλη. Ο εβραϊκός πληθυσμός αυξάνεται (φτάνει τους 700 έως 800), η Κοινότητα αποκτά μεγάλη συναγωγή, ένα άνετο διώροφο κτήριο για το σχολείο και τη λέσχη στη συνοικία Χατζησταύρου (των Αγίων Αποστόλων) χάρη σε κληροδότημα του πολυσχιδούς επιχειρηματία Ισαάκ Ντανιέλ και τραπεζικό δανεισμό. Οι περισσότεροι της εργατικής τάξης ζουν στην παραπάνω μικτή περιοχή ενώ οι πιο εύποροι προτιμούν την Παλιά πόλη. Το **αρχοντικό του ευεργέτη της κοινότητας Ντανιέλ αποτελεί ένα κόσμημα της αρχιτεκτονικής και έχει αξιοποιηθεί από τον Δήμο**. Η παγκόσμια οικονομική κρίση του 1929 έπληξε την εβραϊκή κοινότητα, όπως και το σύνολο του πληθυσμού στο καπνεμπορικό κέντρο με τον εξαγωγικό προσανατολισμό. Μέχρι την έναρξη του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, αρκετοί άνεργοι Εβραίοι αναχωρούν για τη Θεσσαλονίκη ή μεταναστεύουν στην τότε Παλαιστίνη και τη Νότια Αμερική. Ολοένα και πιο συχνά η κοινότητα και τα ιδρύματά της αναζητούν την οικονομική στήριξη της κυβέρνησης και του δημοτικού συμβουλίου όπου διαθέτουν και εκπροσώπηση. Στο τέλος της δεκαετίας του '20 και στις αρχές της δεκαετίας του '30, άρχισαν να κυκλοφορούν αντισημιτικές προκηρύξεις πατριωτικών οργανώσεων οι οποίες αμφισβητούσαν τον πατριωτισμό των Ελλήνων Εβραίων στην Ξάνθη. Η απάντηση δόθηκε τόσο από τις ελληνικές αρχές όσο και από τους νέους της κοινότητας στο Αλβανικό Μέτωπο. Ένας από τους Εβραίους πολεμιστές της Ξάνθης ήταν ο **Λούης Κοέν**, που έγινε γνωστός με το ψευδώνυμο Κρόνος στην Εθνική Αντίσταση. Στο άκουσμα της καθόδου του γερμανικού και βουλγαρικού στρατού κάποιες εβραϊκές οικογένειες φεύγουν από την πόλη.

Τις πρώτες πρωινές ώρες στις 4 Μαρτίου του 1943, ύστερα από τους πανηγυρισμούς και τις παρελάσεις των αρχών κατοχής και των εποίκων για την εθνική εορτή, σε ανάμνηση της δημιουργίας της Μεγάλης Βουλγαρίας στους χάρτες της συνθήκης του Αγίου Στεφάνου, έγινε η σύλληψη όλων των Εβραίων της πόλης από τη βουλγαρική αστυνομία. Χωρίς γερμανική συμμετοχή. Με την έγκριση του Βασιλιά Μπόρις Γ' και της κυβέρνησης Φίλοφ. Στις περισσότερες επίσημες αναφορές γίνεται λόγος για 526 Έλληνες Εβραίους εκτοπισμένους από την Ξάνθη. Μεταφέρονται με τρένο στην πόλη Ντούπνιτσα της Βουλγαρίας και από εκεί στο ναζιστικό στρατόπεδο εξόντωσης της Τρεμπλίνκα στην Πολωνία».

Όπως είπε, το τμήμα Γλώσσας, Φιλολογίας και Πολιτισμού Παρευξείνιων Χωρών του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης στην Κομοτηνή, θα προσφέρει στους φοιτητές του δύο μαθήματα για την εβραϊκή ιστορία και το Ολοκαύτωμα στο νέο πρόγραμμα σπουδών, αρχίζοντας από το επόμενο εξάμηνο.

Εκ μέρους του **Πολιτιστικού και Αναπτυξιακού Κέντρου Θράκης ο Βασίλης Αϊβαλιώτης** αναφέρθηκε στην αποκατάσταση του εβραϊκού νεκροταφείου στην Ξάνθη, στην τοποθέτηση πινακίδων σε διάφορα σημεία της πόλης που έχουν να κάνουν με την εβραϊκή ιστορία της, όπως και άλλες ανάλογες πρωτοβουλίες που βρίσκονται σε εξέλιξη. Με ιδιαίτερα γλαφυρό τρόπο μίλησε για το τι συμβολίζει η τοποθέτηση του Μνημείου στο συγκεκριμένο σημείο καθώς αντικρίζει την συνοικία των 12 Αποστόλων βασική περιοχή κατοικίας των μελών της πάλαι ποτέ εβραϊκής κοινότητας Ξάνθης.

Στη συνέχεια έγιναν τα αποκαλυπτήρια του Μνημείου Ολοκαυτώματος από την Υπουργό Παιδείας, τον Δήμαρχο Ξάνθης και τον Πρόεδρο του ΚΙΣΕ, τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή και έγινε ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου από την Φιλαρμονική του Δήμου Ξάνθης.

Στεφάνια στο Μνημείο κατέθεσαν η Υπουργός Παιδείας, ο Περιφερειάρχης Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, οι δήμαρχοι Θεσσαλονίκης Κωνσταντίνος Ζέρβας, Ξάνθης Εμμανουήλ Τσέπελης, Αλεξανδρούπολης Γιάννης Ζαμπούκης, ο βουλευτής του ΚΙΝΑΛ Μπαράν Μπουρχάν, ο πρόεδρος του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδας, ο πρόεδρος του ΙΗΡΑ, ο διευθυντής του Γραφείου Πολιτικών Υπόθεσων Θράκης του υπουργείου Εξωτερικών Συμεών Τέγος, οι πρέσβεις του **Ισραήλ**, του **Καναδά Μάρκ Άλεν**, της **Πολωνίας Άρθουρ Λόμπαρτ**, η **Γενική Πρόξενος των ΗΠΑ στη Θεσσαλονίκη Ελίζαμπεθ Λι**, ο **Επιτετραμμένος της Πρεσβείας της Ελβετίας Μαρκ Μπρουσέ**, ο **πρόξενος της Γερμανίας στη Θεσσαλονίκη Κάρστεν Μίλερ**, η **Επιτετραμμένη της Πρεσβείας της Αυστρίας Μαρτίνα Χέρμαν**, ο **πρόξενος της Σουηδίας στη Θεσσαλονίκη Ιωάννης Ακκάς**, ο **υποπρόξενος του Γενικού Προξενείου της Τουρκίας στην Κομοτηνή Μπάρις Κούλχα**, ο **επίτιμος πρόξενος της Ισπανίας στη Θεσσαλονίκη Σαμ Ναχμίας**, ο **διοικητής του Δ' Σώματος Στρατού αντιστράτηγος Αγγελος Χουδελούδης**, ο **γενικός περιφερειακός αστυνομικός διευθυντής Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης υποστράτηγος Πασχάλης Συριτούδης**, **εκπρόσωποι των σωμάτων Ασφαλείας**, καθώς και πρόεδροι και εκπρόσωποι εβραϊκών οργανισμών και κοινοτήτων από την Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη, τη Χαλκίδα, τη Λάρισα, τον Βόλο, τη Ρόδο και την Καβάλα.

Οι ομιλίες ολοκληρώθηκαν με τον **???????????? ???? ????????????? ?????? ??? ????????????? ?**. **????????????????** ο οποίος τόνισε ότι «Η Ξάνθη και οι πολίτες της σήμερα εξοφλούν ένα χρέος προς τους Εβραίους συμπολίτες μας. Ευχόμαστε και προσευχόμαστε για την ειρήνη και την ειρηνική συμβίωση όλου του κόσμου. Και η Θράκη και η Ξάνθη αποτελούν ένα πρότυπο ειρηνικής συμβίωσης ανθρώπων με διαφορετική πίστη και διαφορετικό πολιτισμό και ευχόμαστε να μην επιτρέψει ο Θεός κανέναν λαό σε κανένα σημείο του κόσμου να γνωρίσει ξανά μία τέτοια θηριωδία».

Ο εκδήλωση έκλεισε με την παρουσίαση μουσικού προγράμματος από την σοπράνο Μαριάντζελα Χατζησταματίου και τη φιλαρμονική του Δήμου Ξάνθης.

*Στοιχεία από ιστοσελίδες [ΑΠΕ](#) & [xanthi2.gr](#)

ΔΕΙΤΕ [ΕΔΩ](#) ΒΙΝΤΕΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΗ